

تب کریمه کنگو (CCHF)

❖ علائم بیماری تب کریمه کنگو؛ دوره نهفته بیماری بسته به عمق نیش کنه متفاوت است. در صورت گزش عمیق، دوره نهفته بین یک تا سه روز و حداکثر ۹ روز است. اگر بیماری بر اثر تماس با خون یا بافت آلوده باشد، دوره نهفته پنج تا شش روز و حداکثر ۱۳ روز است. تب، درد عضلانی، گردن درد، سفت شدن بافت گردن، درد چشم، حساسیت چشم نسبت به نور، تهوع، استفراغ، اسهال، شکم درد، گلودرد، نوسانات خلقی شدید و خواب آلودگی از مهمترین علائم تب خونریزی دهنده کنگو هستند.

❖ علائم بیماری تب کریمه کنگو؛ رییس اداره مدیریت بیماری‌های قابل انتقال بین انسان و حیوان وزارت بهداشت ضمن اعلام ابتلای ۵۴ تن در کشور به تب کریمه کنگو از ابتدای امسال و جان باختن پنج تن از آنها، روش‌های انتقال این ویروس را توضیح داد و نسبت به رعایت موازین بهداشتی جهت جلوگیری از انتقال آن تاکید کرد.

بیماری ویروسی تب خونریزی دهنده کریمه کنگو (CCHF) با گزش یک کنه از خانواده Bunyaviridae منتقل می‌شود و گرچه میزبان اصلی آن حیوانات است، ولی موارد پراکنده آن در انسان نیز دیده می‌شود.

طیف وسیعی از حیوانات وحشی و حیوانات اهلی مانند گاو، گوسفند و بز میزبان اصلی این ویروس هستند. پرندگان معمولاً نسبت به ویروس مقاوم هستند؛ ولی شیوع آن در شتر مرغ و کشتارگاه‌های مرغ در آفریقا نیز دیده شده است. انسان هم در صورت تماس با حیوان مبتلا یا کنه آلوده به ویروس ممکن است مبتلا شود. این ویروس بیشتر حیوانات را مبتلا می‌کند، اما موارد تک گیر یا اپیدمی انسانی هم می‌تواند اتفاق بیفتد. پرندگان بجز شتر مرغ در مقابل این ویروس مقاوم هستند. تماس با فرد مبتلا هم می‌تواند باعث بیماری شود.

❖ تب کریمه کنگو چه علائمی دارد و چگونه می‌توان با این بیماری مقابله کرد؟

آیا بیماری تازه وارد ایران شده است؟
این بیماری در ایران اولین بار در کتاب گنجینه خوارزمشاه جرجانی در حدود سال ۱۱۱۰ توصیف شد و در سال ۱۹۷۰ وجود بیماری در ایران ثابت شد.

این بیماری در حیوانات چه علائمی دارد؟
در حیوانات اهلی مثل گاو و گوسفند بیماری علائم مشخصی ندارد و حداکثر باعث تب می‌شود، بنابراین کارکنان کشتارگاه‌ها و سلاخ‌خانه‌ها به احتمال زیاد متوجه بیماری دام نخواهند شد.

علائم بیماری در انسان چیست؟

شیوع بیماری بیشتر در فصل گرم سال همزمان با فصل فعالیت کهنه است. علائم بیماری در انسان: سردرد، تب شدید، کمردرد و درد مفاصل و عضلات، دل درد، اسهال، استفراغ، قرمزی چشم و سرخی گونه، خونریزی (مثلاً بصورت نقطه‌های ریز مثل سر سوزن یا خونریزی‌های وسیعتر یا خون دماغ)، یرقان.

علائم بیماری یک تا سه روز بعد از نیش کهنه آلوده یا پنج تا شش روز بعد از تماس با حیوان آلوده ایجاد می‌شود. بعد از چند روز بیماری وارد مرحله خونریزی می‌شود. خونریزی خطر اصلی برای بیمار است و موارد منجر به مرگ اکثراً به دلیلی خونریزی‌های شدید داخلی است. مرگ و میر بر اثر بیماری زیاد است و به سی درصد می‌رسد.

آیا این ویروس واکسن دارد؟

برای دام‌ها واکسن معتبر برای پیشگیری وجود ندارد. در انسان هم واکسن ندارد.

چه درمانی برای این بیماری وجود دارد؟

درمان بیماری در انسان هم بیشتر درمان حمایتی برای رفع عوارض و خطرات بیماری است. داروهای ضد ویروس برای درمان این بیماری بکار گرفته شده و تاثیر مثبتی هم داشته، اما بیماری درمان اختصاصی ندارد.

تب کریمه کنگو چه علائمی دارد؟

چه کسانی در معرض ابتلا هستند؟

دامداران، کشاورزان، کارگران کشتارگاه‌ها، دامپزشکان و کارکنان بهداشتی و درمانی، بخصوص در بیمارستان‌ها.

آیا با خوردن گوشت می‌توان به بیماری مبتلا شد؟

این بیماری از راه خوردن گوشت حیوان ذبح شده منتقل نمی‌شود، این ویروس بیرون بدن از بین می‌رود بنابراین مگر اینکه فرد بلافاصله گوشت حیوان تازه ذبح شده را خام بخورد احتمال ابتلا وجود ندارد. گوشتی که مهر سازمان دامپزشکی را دارد می‌توان بدون نگرانی مصرف کرد.

علائم و نشانه‌های بیماری

دوره نهفته بیماری بسته به عمق نیش کهنه متفاوت است. در صورت گزش عمیق، دوره نهفته بین یک تا سه روز و حداکثر ۹ روز است. اگر بیماری بر اثر تماس با خون یا بافت آلوده باشد، دوره نهفته پنج تا شش روز و حداکثر ۱۳ روز است.

تب، درد عضلانی، گردن درد، سفت شدن بافت گردن، درد چشم، حساسیت چشم نسبت به نور، تهوع، استفراغ، اسهال، شکم درد، گلودرد، نوسانات خلقی شدید و خواب آلودگی از مهمترین علایم تب خونریزی دهنده کنگو هستند.

در برخی بیماران افزایش ضربان قلب، تورم غدد لنفاوی، بزرگ شدن کبد، خونریزی داخلی قابل مشاهده از روی پوست، نارسایی کبد و ریه نیز دیده می شود. داروهای ضد ویروسی تنها راه درمان بیماری هستند که به صورت خوراکی و وریدی استفاده می شوند.

تب کنگو براحتی قابل پیشگیری است

بی شک ذبح دام اگر در کشتارگاه های مورد تایید وزارت بهداشت و با رعایت نکات ایمنی باشد، از انتقال بیماری تب کریمه کنگو به مردم نگرانی وجود نخواهد داشت.

دامپزشکان نیز تاکید می کنند، تهیه گوشت از مراکز مورد تایید بهداشتی و دامپزشکی و فریز کردن گوشت قبل از مصرف در دمای فریزر به مدت سه تا چهار ساعت، ویروس تب کنگو را از بین می برد. پختن درست و کامل گوشت مصرفی نیز همین اثر را خواهد داشت.

اگر حیوان آلوده در روزهای اوج بیماری ذبح شود و ذبح کننده دستکش به دست نداشته باشد یا اگر دستش خراش بردارد، ویروس بلافاصله به او منتقل می شود.

استفاده از اقدامات محافظتی در جلوگیری از ابتلا به این بیماری از اهمیت بالایی برخوردار است. به طور خاص، پزشکان و دامپزشکان باید همیشه از دستکش، روپوش بلند، شلوار و چکمه مخصوص استفاده کنند.

اصرار بر این است دام های وارداتی حتما توسط دامپزشک معاینه شوند و بعد در اختیار کشتارگاه ها قرار گیرند. همچنین باید از خرید گوشت های بازرسی نشده و بدون مهر دامپزشکی خودداری شود.

تب کریمه کنگو چه علائمی دارد؟

در صورت ابتلا چه کنیم؟

۱. بیمار مشکوک به CCHF باید ایزوله شود و با افراد خانواده و پرسنل بیمارستانی در تماس نباشد. کلیه وسایل بیمارستانی مانند ماسک، دستکش، روپوش، پیش بند، لوله‌های خون، سرنگ‌های استفاده شده و هر وسیله‌ای که با ترشحات بیمار در تماس بوده باید سوزانده شود.
۲. سمپاشی منازل و اصطبل‌ها جهت کاهش کنه‌ها
۳. مصرف مواد ضد عفونی جهت گندزدایی توالت‌ها، محیط آلوده به خون و ترشحات بیمار
۴. به دلیل اینکه متأسفانه دام بدون علامت است، باید از مصرف گوشت تازه خودداری شود و دام پس از ذبح تا ۲۴ ساعت در دمای منفی ۱ تا ۴ قرار گیرد تا ویروس‌های آن کشته شوند و پس از آن مصرف شود.
۵. در هنگامی که پرسنل مراقب بیمار در معرض تماس پوستی یا پوستی مخاطی با خون، مایعات بدن و یا فضولات بیمار قرار می‌گیرند بایستی فوراً سطح آلوده را با آب و صابون بشویند.
۶. از خرید گوشت‌های بازرسی نشده بدون مهر دامپزشکی (کشتار غیرمجاز) خودداری کنید.
۷. کارکنان بهداشتی و درمانی و افرادی که با خون، ترشحات بدن بیمار و یا بافت‌های آلوده بیماران تماس داشته‌اند باید مرتب و حداقل تا چهارده روز پس از تماس تحت نظر بوده و درجه حرارت بدن آن‌ها هر روز کنترل شود و در صورت ظهور علائم بالینی مطابق با تعریف مورد محتمل بلافاصله درمان برای آنان شروع شده و اقدامات بعدی بعمل آید.

واحد کنترل عفونت بیمارستان شهید فقیهی

